

Kollégisták, együttlakók

Az asztalt — azt a bizonyos pirosterítőt, amely köré egyszer-kétszer már összehívtuk Szeged középiskoláinak képviselőit — ezúttal a kollégisták küldöttei veszik körül. Most ugyanis a közös tanulók benépesítőiről, az emeletes ágyak lakóiról lesz szó. A téma egészen röviden: *jó-e Szegeden kollégistának lenni*, s egyáltalán több-e kevesebb-e társainál a kollégista?

A feleletválasztás megkezdésére nem kell sokat várni. Egy kéz itt, egy kéz ott, és máris egymásba folynak a fiú- és leányhangok, sorolva mindegyik életüket is jelentenek számukra a közösen eltöltött évek.

A közösen eltöltött — s együttlétünknek ezt a legfőbb sajátosságát mindnyájan elsőként hangsúlyozzák.

Igen, az együttlét, az előbb nehezen megszokott, később pedig már — főképp a szünidők vége felé — annyira hiányzó „közösködés” teszi legtöbbjük számára széppé a napokat.

— Ezt ugyan „divat” manapság tagadni — mondja a vita egyik résztvevője —, de ha jobban rákérdezzünk, végülis mindenki bevallja: örül, hogy társaival napról

napra együtt lehet. Sokkal inkább hasznos, mint terhes a közös élet!

A hasznosság bizonyítékai? Ha a leckeisínáláshoz segítség kell, mindjárt akad egy okosabb, ügyesebb másik; ha elérkezik a szabadidő, nem kell sakk-partner, vagy sétáló társ után nézni; s amúgy, mindenféle képp: rendre, fegyelmre szoktatnak a „társas” napok.

— Azt, hogy egy kollégista mennyivel önállóbb, sőt önállóbb az otthon felnőtt diáktársaknál, különösen a közös kirándulásokon derül ki — hangzik tovább ez a különös lét-elemzés. — Egy turistaszálló ágyát katonásan rendbetenni, egy szekrénykébe ügyesen elpakolni, mosni, varrni, a maga dolgát eligazítani, a kollégista tudja igazán.

Eddig az, ami haszonnal jár! Következzenek most már a közös élettel járó igaz, vagy vélt sérelmek.

— Túl sokan vagyunk! Ezt egyszerre többen mondják, s a panasz szót tüstént számok is követik, bizonyítván, hány tagú szobaközösségek szoronganak a *Majakovszkij* vagy az *Ady Kollégiumban*.

Ühább szobák, netalán egy új diáktothon?

E „témában” bizony csak szákszavú lehet a biztatás, hiszen a *Róza Ferenc Gimnázium* és *Szakközépiskola* új szerelősarnokával együtt épülő 306 fős kollégiumon kívül nemigen tudunk a szegedi középiskolák diáktothonok nagyobb bővítéséről.

A következő panasz? Kevés a mindenki által használható játék! Nincs vagy éppen rossz a hangosító berendezés. Eppígy a magnó, amely nélkül manapság a diáktothonok lakói számára is elképzelhetetlen a szabad órák. Szeged *tucatnyi* kollégiumának képviselői közül mindössze a *gépíparisták* delegátusa jelentette be tiltakozását a fenti ügyben. Nálunk, úgymond, a jónál is jobb a hangosítás, gépesítés. Igaz, tette hozzá, hogyha valakinek, hát nekik „hivatali” kötelességük a fabrikálás.

Házikönyvtár? Az is kellene! Majd mindenütt kellene, hiszen az iskolai, városi gyűjteményeknél csak nagynehezen szerezhetők meg a kötelező olvasmányok.

Újság, folyóirat: a napi tájékozódáshoz szükséges olvasnivalók?

Ha van, ez is „fogyóeszköz”; amint megérkezik, kézbe, sajnos, a legtöbbször illetéktelen kezekbe kerül, amelyek között aztán gyorsan fogynak, s tűnnek el a lapok.

Ami pedig a szóbeli tájékozódást, más szóval a *tanácskérést* illeti, erről még keserűbb szavakkal szólnak a „delegátusok”.

Tudják, jól tudják, hogy kevés a *nevelőtanárr*, s az a néhány pedagógus, aki ezt a nehéz szolgálatot választotta, amúgyis két ember helyett dolgozik. De eppígy azt is tudják — naponta érzik —, hogy kevés és nem is mindig a feltett kérdéseikre felel az a sebtében elmondott néhány szó.

— Tulajdonképpen mi magunkat neveljük — mondja talán egy kis túlzással, de semmiképp nem ok nélkül a vita egyik leányrésztvevője. — Alig vagyunk az „odakint” élő emberek között. Többnyire csak egymás között tudunk szót váltani. Ezért is várjuk annyira, hogy elbeszélgessenek velünk a melénk beosztott tanárok, és ezért is fáj olyan nagyon, amikor rendre elmarad vagy kurtán-furcsán végződik a nagyon sóvárgott beszélgetés.

Jó tehát kollégistának lenni Szegeden?

Jó is, mert emberségre, az együttlét fontos szabályaira tanítanak a közösen eltöltött napok, s rossz is, mert a túlszaporított otthonok legtöbbjében nemcsak bizonyos „tárgyi feltételeknek”, de a könyvekből ki nem olvasható, rádióból, tévéből meg nem hallgatható — tanácsadó, egyenesebb útra terelő — felnőtt szónak is híjával vannak.

Még szerencse, hogy ez a különös hiánycikk akarattal, jószándékkal gyorsan pótolható...

Akác László

Áramfejlesztő épül

Százhalombattán, a Dunamenti Hőerőmű meleggázát elvezető csatornán, úgynevezett rekuperációs erőmű épül. A csatorna vízszintje 4–6 méterrel magasabb a Dunánál, s ezt a különbséget két, egy-egy megawatt villamosenergiát termelő csőturbinarendszerű áramfejlesztő egység meghajtására használják fel. A vizierőműben termelt energiát a hőerőműben értékesítik. Az „óriás” munkájához ugyanis 40 megawattal van szükség, s ezt a mennyiséget csökkenti majd a most épülő miniatűr testvére.

A gimnáziumi érettségi vizsgaszabályzat módosítása

A gimnáziumi érettségi során négy tantárgyból: magyar nyelv és irodalom, történelemből, matematikából, valamint egy olyan tárgyból, amelyet a jelölt szabadon választhatnak — kötelezően előírt a vizsga. Nincs választási lehetőségük azoknak, akik szakosított tantervű (tagozatos) osztályba járnak, mivel a szakosított tárgyból kötelező az érettségi. Hátrányos helyzetben vannak társaikkal szemben a kémia-biológia, a fizika-kémia szakosított tantervű osztályok diákjai, mert nekik mind a két tárgyból érettségi vizsgát kell tenniük. Így az ő esetükben a kötelező tárgyak száma öt. Ezt a többletterhelést szünteti meg a művelődésügyi miniszter most kiadott utasítása, amely már az idei érettségivel érvénybe lép.

Eszerint a szakosított tantervű gimnáziumi osztályokban az érettségi vizsga kötelező tárgyai egy szakosított tantárgy esetén a magyar nyelv és irodalom, a történelem, a matematika és a szakosított tárgy. Ha a szakosított tantárgy matematika, a jelölt az egyik választhatóan kötelező tárgyból is köteles érettségizni. Két szakosított tantárgy esetén: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, valamint a jelölt által választott egyik szakosított tárgy. Matematika-fizika szakosított tantervű osztályokban a negyedik kötelező tárgy a fizika. Kimondja az utasítás, hogy a szabadon választható tárgyakból szakosított tantervű osztályokban is lehet érettségi vizsgát tenni.

Meghalt dr. Viola György

Szeged egykori, köztisztviselőben állt tisztifőorvosát gyászoljuk: 82 éves korában elhunyt dr. Viola György.

Városunk egészségügyének tevékeny szervezője különösen a felszabadulás után vette ki részét a munkából. Fontos szerepet játszott a nagyrészt megbénult kórházi és klinikai élet újrarendezésében, s igen sokat tett az egészségügyi szervezet kiterjesztéséért.

Mint közéleti személyiség városszerte ismert volt. Az ő aláírása is hitelesítette azt a dokumentumot, amelyben Szegedet 1944 őszén átadták a felszabadító szovjet hadseregnek, s a következő hónapokban főként mint az orvosszakszervezet szegedi megalapítója és vezetője tevékenykedett. Tagja volt a Magyar Kommunista Pártnak is.

Szegedről Ceglédre helyezték, ahol ugyancsak városi tisztifőorvosként dolgozott nyugdíjba vonulásáig.

A halál a Szegedi Orvostudományi Egyetem II. belgyógyászati klinikán érte dr. Viola Györgyöt azután, hogy 2 évvel korábban egy ugyancsak Szegeden elvégzett operációval egy időre sikerült helyreállítani egészségét.

Világjáró pingáló-asszonyok

Folytatják világjáró körútjukat a kalocsai pingáló-asszonyok. Az ismert népművészek ötödik éve járják a földrészeket, s szereznek elismerést a magyar népművészetnek. Egyedülálló mesetergüket, a felpingálást, a külföldi magyar hetek ren-

dezvényein mutatják be, de meghívót kapnak több népművészeti kiállításra is. Most ismét útra kelttek. Az első állomás Athén, majd Hollandiában, Bulgáriában és az NSZK-ban mutatkoznak be. Egymást váltva tízenketten járják a világot.

Két halálos baleset

Szőreg és Deszk között utazott személygépkocsiján Kovács Pál és családja. Szőreg után a mintegy 35–40 kilométeres sebességgel haladó Wartburg gépkocsi, amelyet Kovács Pál, a Bács megyei Állaforgalmi és Húsiipari Vállalat dolgozója vezetett — kormányozhatatlanná vált, s az árokba szaladt. Személyi sérülés szerencsére nem történt. A helyszínre érkezett rendőrség megállapította, hogy a baleset műszaki hibából származott.

Szegeden a Brüsszeli körút és a József Attila sugárút sarkán délelőtt 11 órakor Petrő Márton (kaszaperi lakos) Nisa tehergépkocsijával összeütközött Virág Lajos (Balástya, Honvéd utca 5. szám) által vezetett teherautóval. Személyi sérülés nem történt, a kár, amelyet

Petrő figyelmetlensége okozott, 2 ezer 500 forint.

Halálos baleset történt Mindszent külterületén. Sinka Sándor (mindszenti lakos) ittasan, bukósíak nélkül, nagy sebességgel vezette új P 10-es Pannóniáját, amikor lakásától néhány száz méterre a síkos úton felbukott. A 24 éves traktoros oly szerencsétlenül esett, hogy a helyszínen meghalt. Halálában közrejátszott, hogy fejét nem védte bukósíak.

Mártélyon március 1-én történt halálos baleset. Négy társával együtt Podolai Mihály (Mártély, Felszabadulás utca 18.) az országúton gyalogosan igyekezett Mártélyra, amikor vontatójával arra haladt Nagy Pál (Mártély, Tanya 319.). Az idős Podolai Mihály váratlanul a traktor elé ugrott, amely halálra gázolta.

Tájszínház helyett

A szegedi színház az idei évadban — mint ismeretes — nem tart tájéladásokat. Azonban az évad után, illetve a nagyszínház májusi bezárása után előadásokat tart több Csongrád megyei városban. Tárgyalnak arról is, hogy június 5-től 12-ig *Szombathelyen* vendégszerepelnek majd a szegediek. A Csongrád megyei program szerint május 18-tól 26-ig *Makón*, 29-től június 4-ig *Szentesen*, június 14-től 30-ig pedig *Hódmezővásárhelyen* mutatnak be hét darabot.

Érdekes, új kezdeményezés ez, reméljük, a közönség is kedvesen fogadja. Tény azonban, hogy most, évad közben, nincsenek tájéladások. Ezelőtt évi átlagban 100–120 ilyen előadás zajlott le. A színházszerező közönségnek ez biztosan szokatlan, hiányzik a színház. Ezért idén különösen fontos a vált azoknak a színészbrigádoknak a munkája, amelyek félig-meddig „maszkek vállalkozásban” keresik fel a Csongrád megyei falvakat. Azért csak félig-meddig maszkek vállalkozások ezek, mert bár nem hivatalos produkciói a színháznak, az igazgató, *Lendvay Ferenc* mielőtt a színészek elindulnának körútjukra, minden esetben ellenőrzi a felkészülést, vagyis a színház nevében felelősséget vállal érte.

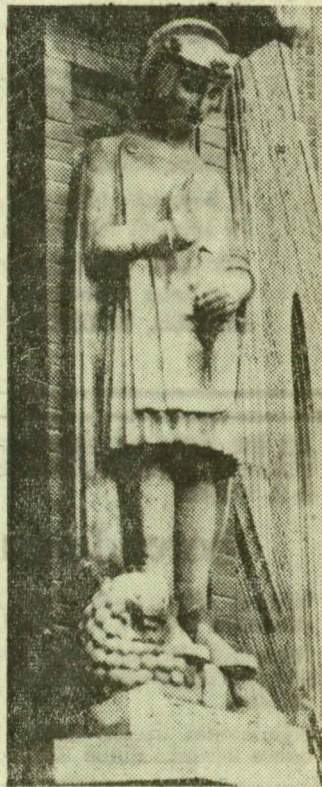
Vasárnap este például

Dr. Márta Ferenc külföldi tanulmányutakon

Dr. Márta Ferenc egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a József Attila Tudományegyetem rektora tegnap Kuwaitba és Indiába utazott. Első, tíznapos tanulmányútján Kuwaitban dr. Kahu-lits László miniszteriumi főosztályvezető társaságában a két ország kulturális kapcsolatairól tanácskozik. Ezt követő egyhónapos indiai tanulmányútja során indiai egyetemekre látogat. Az öt indiai egyetemen, Hyderabad, Madras, Calcutta, Delhi és Bombay állami egyetemén dr. Márta Ferenc szakmai előadásokat tart és tájékoztatja az egyetemek vezetőit a magyar egyetemi oktatás rendszeréről és aktuális problémáiról.

Ö. L.

Szeged szobrai

Imre herceg (? 1007—1031)

(190.) Az Apáthy kollégium épületdíszítő szobra az Imre herceget mutató alkotás. A szobrot 1930-ban állították fel; készítője: Ohmann Béla. (Korábban két szobor ugyanazt a szmot kapta, ezt a hibát most korrigáljuk.)

KEDD, 1970. MÁRCIUS 3.

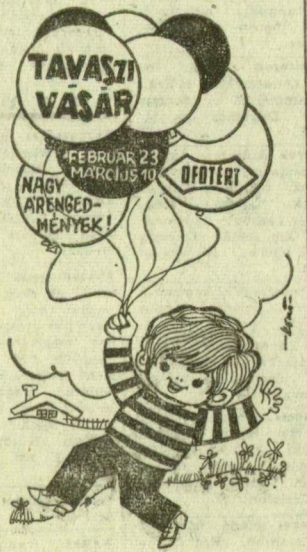
DELMAGYARORSZÁG 5

Hagyományos pincérbál a Hungáriában

1970. március 3-án.

Közreműködnek:
Németh Marika
Rátonyi Róbert
Bence Márta
Szécsi Pál
Halmi Gábor
Havasi Viktor

Minden kedves vendégünket szeretettel meghívjuk! Hungária Szálló dolgozói

Járási jubileumi KISZ-vetélkedő Dorozsmán

Vasárnap rendezte meg a KISZ szegedi járási bizottsága felszabadulásunk 25. évfordulójának tiszteletére *jubileumi szellemi vetélkedőjét*. Kiskundorozsmán, a községi művelődési otthonban. A vetélkedőn való részvétel csupán korhatárhoz volt kötve: 28. éves korig minden fiatal jelentkezhetett. Iskolai vagy szakmai végzettségre, illetve képzettségre tekintet nélkül.

A verseny egyéni volt, s a résztvevőknek történelmi, aktuális társadalmi, gazdasági, kulturális és külpolitikai kérdésekre kellett válaszolniuk. A győzelmet végül

is *Virág János* balástyai fiatal szerezte meg. A második helyen *Borbély János*, a dorozsmai gépjavító dolgozója végzett, míg a harmadik helyre az ugyancsak kiskundorozsmai *Magyar István* „érkezett be”.

A szegedi járási KISZ szellemi vetélkedője igen színvonalas volt, s a versenyzők igen jó felkészültségről tettek tanúbizonyságot. Ez egyébként abból is kitűnt, hogy a verseny első helyezettjei között csak minimális pontkülönbség döntötte el a sorrendet.

Perényi István